

Gisteren in Liedekerke, morgen ergens anders

zaterdag, 29 maart 2008

"We hebben er geen probleem mee dat we mensen 'aanklampend' verplichten onze taal te leren, maar koppel dat niet aan universele rechten zoals wonen, spelen of gezondheidszorg." Bart Caron en Dirk De Cock vinden dat minister Keulen met de Wooncode de doos van Pandora heeft geopend. Er is ophef ontstaan over de speelpleinwerking van Liedekerke. Voortaan kan de hoofdmonitor kinderen weigeren die geen Nederlands spreken of begrijpen. Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden Marino Keulen (Open Vld) heeft het reglement voor de speelpleinwerking opgevraagd. Normaal staat minister Keulen niet te springen om zelf het initiatief te nemen om in te grijpen in de gemeentelijke autonomie. Volgende uitspraak verklaart echter veel: "Principieel kun je geen anderstalige kinderen op gemeentelijke speelpleinwerkingen weigeren", reageert Keulen. "Dat moet een duidelijk signaal naar Vlaanderen en de wereld zijn." Vooral het op het eerste gezicht onschuldige toevoegsel "en de wereld" is in deze meer dan belangrijk. De minister en Vlaanderen werden immers enkele weken geleden hard aangepakt in een VN-rapport. De taalvereiste die Vlaanderen oplegt voor het huren van een sociale woning werd als discriminerend bestempeld. De minister wil vermoedelijk met het geval in Liedekerke vermijden dat het imago van Vlaanderen verder bezoedeld wordt in internationale kringen. In de berichtgeving wordt op dit moment echter nog geen link gelegd tussen beide gebeurtenissen. Maar vooral vreemd is dat niemand minister Keulen wijst op zijn eigen verantwoordelijkheid. Hij oogst immers wat hij zelf gezaaid heeft. Waarnemend burgemeester van Liedekerke Dorette Heymans (CD&V) beargumenteert de gemeentelijke beslissing als een element van veiligheid. "Twintig van de honderdtwintig kinderen konden daardoor simpele instructies van de begeleiders niet begrijpen. Dat zorgt voor problemen en kan zelfs gevaarlijk zijn." De gelijkenis met wederkerende anekdote van minister Keulen is treffend: "In die blokken zitten tientallen nationaliteiten samen en er worden tientallen talen gesproken, aldus de directeur van de huisvestingsmaatschappij. Niemand begrijpt of spreekt er een woord Nederlands. Nochtans hebben al die mensen gekozen om in Vlaanderen een toekomst uit te bouwen. Zij komen in een isolement terecht. Bovendien zouden die mensen bij brand of een andere ramp de noodroepen niet eens begrijpen." Ook hier staat het veiligheidsargument mee centraal. Waarom dan zulke verontwaardiging bij minister Keulen over het gemeentelijke reglement? Spirit was van in het begin maar een koele minnaar van de taalclausule in de Vlaamse Wooncode. Ook recentelijk lieten we ons opnieuw kritisch uit vanwege de administratieve overlast die volgde uit de maatregel en de beperkte groep die bereikt werd. Onze grootste vrees was en is dat de Vlaamse overheid een slecht signaal geeft naar de private huurmarkt. De discriminatie is daar al groot. De private verhuurder heeft door de overheid taalkennis gekregen als legitimering voor een verhuurweigering aan Nederlandsonkundigen. Het is geen goede maatregel. Wij vinden dat het recht op wonen boven taalkennis gaat. Of liever dat een universeel recht, zoals wonen, boven een particuliere verplichting, zoals het leren van onze taal, gaat. Sommigen zullen het vreemd vinden voor volksvertegenwoordigers van Spirit, toch een 'Vlaamse' partij. Laat ons duidelijk zijn, wij zijn ook voor verplichte lessen Nederlands voor nieuw- en oudkomers, je moet immers de taal leren van de plaats waar je gaat wonen. Het probleem is de koppeling van de twee, het ene voorwaarde maken voor het andere. Nu blijkt dat deze maatregel de doos van Pandora heeft geopend. Want wat volgt er nog? Je kunt zo'n verbinding morgen ook maken voor tal van andere domeinen zoals gezondheidszorg, kinderopvang enzovoort: als je geen Nederlands wilt leren heb je geen recht op X, Y of Z. We weten ook wel dat het goed is dat bewoners van sociale flatgebouwen elkaar begrijpen. Maar dat geldt ook voor het oudercontact op school, de consultatie bij de dokter, de aankoop van producten... Het probleem dreigt nu verder uit te deinen met alle negatieve gevolgen van dien. Gisteren was er het concrete voorbeeld van de speelpleinwerking van Liedekerke, wat volgt er morgen en overmorgen? Iedereen is het erover eens dat je het best een taal leert wanneer je die ook in je dagelijkse leven gebruikt. Kinderen weigeren op een speelplein zorgt voor een averechts effect. Je creëert daarmee een soort van apartheid die ons veel verder brengt van een goed samenleven. Nogmaals: we zijn ook voor verplichte lessen Nederlands voor nieuw- en oudkomers. We zijn blij dat het succes van de inburgeringstrajecten groot is. De minister verwacht dit jaar tweemaal zoveel inburgeraars. Zelfs de niet verplichte inburgeraars vinden goed de weg naar de inburgeringstrajecten. Dat bewijst het nut en het belang ervan. Laat ons daarop inzetten. Meer zelfs, we hebben er geen probleem mee dat we mensen 'aanklampend' verplichten onze taal te leren, maar koppel dat niet aan universele rechten zoals wonen, spelen, gezondheidszorg enzovoort. Dat degenen die de taalvereiste in de wooncode zo hard wilden, maar eens diep nadenken over die doos van Pandora.